

Cumhuriyet Çınarı (Bölüm 1)

İçeriği Yazan: [Sevda EĞER](#) [1] Zaman: Paz, 11/01/2009 - 07:00

Yazar: Sevda EĞER

<?xml:namespace prefix = o />

Özetleyen: Sevda EĞER

Koordinasyon: Gökhan DAĞ

BÖLÜM—1:

İNSANLIĞA ÖRNEK BİR DEVRİM: TÜRK DEVRİMİ

1- TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN BİR UYGARLIK PROJESİ NİTELİĞİ

20. yüzyılda Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk'ün üstün dehası sayesinde eşi görülmez bir devrimsel atılımdır.

Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyetini dayandırdığı ilkeler, tüm uygar insanların özlemini çektiği, demokratik düzenin bütün gereklerini uluslararası anlamda kapsayacak niteliktedir.

İnsanlık, iç ve dış sömürüden arınmış, insan ve yurttaşlık haklarını kollayıp koruyucu bir donanıma; ne kapitalizm ne Marksizm ne de sosyalizmde bütünüyle rastlayabilmiştir.

Uzun yıllar uygarlık temelli ve değerlerin suiistimal edilmediği bir oluşum özlemi süregelmekteyken; tamamen uygarlık projesine dayalı, adeta demokratik toplum mühendisliği bilinç ve becerisiyle, yurt sevgisinin, milli onur ve saygınlığın paralel oluşturulduğu fikir birliğine dayandırılan ilkeler üzerine Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur.

2- AYNI DEĞERLENDİRMEYİ YAPAN DÜŞÜNÜRLER

Fransız düşünür Georges Duhamel, Atatürk'ün işçi teknisyen veya mühendis gibi iş gücünün yanı sıra, bilim filozofları ve yöntem kurucuların da çağdaş bilimin verimliliğinde kullanılması gerektiğini vurguladığına dikkat çekerken; Atatürk'ün, teknolojiyi, insani ve vicdani ölçülerin dışında (füze, kimyasal silah vs.) kullanmayı reddettiğini kastetmiştir.

Öte yandan Alman filozof Herbert Melzig, Atatürk'ün filozof bir yönetici olduğu fikrindedir. Verdiği bağımsızlık savaşı ve İslam anlayışıyla beraber, Avrupa düşünce biçimini aşması Melzig'de hayranlık uyandırmıştır.

3- TÜRKİYE CUMHURİYETİNE BU DEĞERİ KAZANDIRAN ÖGE VE ÖZELLİKLERİ

Türk Devrimi temel toplumsal kurumlar olan devlete, aileye, eğitime, ekonomiye ve üstün değerler alanındaki ölçüler itibarı ile uygarlık projesi niteliğindedir.

Daha Kurtuluş Savaşı'nda 'biz benzememekle ve benzetilmemekle övünürüz, kendimiz olmalıyız' diyerek sistemi oluşturacak öğeler gibi ölçütlerin de özgün olacağı mesajını vermiştir.

Türk Devriminin benzersiz bir yaklaşım olması, sosyalist ya da diğer devrim hareketlerinin aksine, insan sevgisi ve demokratik meşruluk esasıyla bütünleşmiş olmasıdır. Demokratik meşruluğun bertaraf edildiği devrimler, Bolşevik İhtilalinde olduğu gibi, milyonlarca insanın kanına mal olmuştur.

4- TÜRKİYE CUMHURİYETİ’NİN İKİ TEMEL ÖZELLİĞİ

Türkiye Cumhuriyeti’nin iki temel özelliğinden biri ‘bilimsel düşünce yapısı’, diğeri ‘demokratik yöntemdir’.

Bilimsel düşüncenin geçerliliği için nesnellik şarttır. Yani eksiksiz, tarafsız, saklamak veya çarpıtmaksızın yöntemleri uygulamak ve bilgiye ulaşmak... Gerçeğe bağlılık, yani nesnellik, demokratik yöntemlerin de vazgeçilmez ilkesidir. Toplumsal barış bu sayede korunur.

Bilimsel düşüncenin diğeri bir ilkesi, araştırıcılıktır. Yetkinliği ne olursa olsun, zaman ve koşullar göz önünde tutularak kuramsal bilgiler oluşturulmalıdır. Demokratik yöntemde de daimi bir güncelleme şarttır. Değişen zamane koşullarında yasalar yenilenmeli, mevcut zaman ve mekana uydurulmalıdır.

Belli dönemlerde Meclisin yenilenmesinin nedeni budur; çünkü yasama yetkisi TBMM’dedir. Seçimle, halkın daha önceden yaptığı hataları yinelenmemesi hakkı tanınmıştır. Böylece her seçimde TBMM ve dolayısıyla yasalar ile, halkın düşünce ve beklentileri de güncellenmiş olacaktır. Araştırıp fikirlerini değiştirmek hakkı, demokratik yöntemlerin de vazgeçilmezidir.

Bilimsel düşüncenin üçüncü ilkesi, sorgulayıcılıktır. Kamu yararının daimi olarak özgürce tartışılmasını hedefler. Halkı, ne, nerede, niçin, nasıl gibi sorulara alıştırarak gelenekçiliğin önüne geçip, bilimselliğe yönlendirir. Bu durum, demokrasinin de gereğidir.

Bilimsel düşüncenin son ilkesi ise, kullandığı kavramları açıklıkla tanımlamadır. Bilimsel açıklamanın geçerliliği için kavramların açıklıkla ifade edilmesi şarttır. Demokraside de verilen sözler açık, net ve anlaşılır olmalıdır.

5- DEMOKRATİK TOPLUMSAL KURUMLAR

Uygarlık projesi değerindeki Cumhuriyet yapılanmasında; laiklik ilkesi, eşitlik, saltanatın ve hilafetin kaldırılması paralelinde yönetimde adalet ve dinî baskıdan soyutlanma, hukuk devleti ilkesinin kurumsallaştırılması, bağımsızlık, uluslararası haklarda karşılıklı saygınlık ve uygar ilişkiler temel alınmıştır.

Türk Medeni Kanunu kabul edilmiş, kadın, erkek ve çocuk hakları eşit kılınmış, bu sayede dinsel kaynaklardan tamamen bağımsızlaştırılmıştır.

Kültür ve eğitim devrimi, laiklik ilkesiyle başarı kazanmış ve demokrasinin zorunlu ögesi haline gelmiştir. Kadın nüfusun eğitimdeki payı arttırılmış, ulus; uygar ilkeler ve korkudan uzak özgür düşüncenin varlığı ve kabulüyle donatılmıştır. Türk dili ulusallaştırılarak; Arapça, Farsça ve başka yabancı dillerin boyunduruğundan çıkarılmıştır.

Ekonomik düzende ‘devletçilik’ prensip edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, toplu halde yaşamak zorunda olan bireysel insanın, hem kendi menfaatleri hem de toplumsal yararları doğrultusunda işleyebilecek bir ekonomi anlayışıyla uygar devlet oluşumuna büyük bir örnek teşkil etmiştir.

Yazı, takvim, giyim ve sanat gibi üstün değerler alanlarında yapılan yenilikler ise, ulusal birliğimizin daha da güçlenmesini, halkın ilkel anlayıştan sıyrılıp özgürleşmesini sağlayan uygar atılımlardır.

6- SONUÇ

Türkiye Cumhuriyeti, sadece insan hak ve özgürlüklerine dayalı Türk Devrimi’nin, tüm dünyaya ve uygar insanlığa eşsiz bir örneğidir. Bu devrimi daha da geliştirmek ve sunulan hak, özgürlük, eşitlik ve hepsinin genelinde Türkiye Cumhuriyeti’nin demokratik varlığına katkı sunmak herkesin başlıca vazifesidir.

(Prof Dr. Özer OZANKAYA, ‘CUMHURİYET ÇINARI-Mustafa Kemal’i ‘Atatürk’ Yapan Uygarlık Tasarımı-Bölüm 1’)

Gelecek Sayı**Bölüm — 2:****ULUSAL BAĞIMSIZLIĞIN ALTIN ANAHTARI: ÖZGÜRLÜK VE BİLİM**

1. Kara Günlerimi Ak Eden Yiğit

2. Yaşamda En Doğru Yol Gösterici Bilimdir: Atatürk'ün Düşünce Yapısının Bilimsel Yöntemin Geçerlilik İlklerine Bağlı Oluşu

a. Atatürk'ün Düşünce Yapısında "Doğruya Bağlılık"

b. Atatürk'ün Düşünce Yapısında Araştırmacılık İlkesine Uygunluk

c. Atatürk'ün Düşüncesinde Sorgulayıcılık İlkesine Uygunluk

ç. Kavram Kargaşasından Arınmış Düşünce

3. Cumhuriyet Düşüncesinin Düşünce Ortamı

A. İkinci Meşrutiyet: Osmanlı'nın Yıkılış Yılları

B. Dinsel Baskıcılık Akımı

C. Türkçülük Akımı

Ç. Yenilikçi Akım

D. 'Kültür' ve 'Uygarlık' Aynı Şeyler Midir?

E. Yanlış Sunulan Japonya Örneği

iletisim@politikadergisi.com [2]

[Bu yazı, Politika Dergisi Sayı 11’de yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile özgün sayıyı indirmenizi öneririz. Sayı 11’i indirmek için [buraya tıklayınız](#). [3]]

Yorumlar

- [Kültür/Sanat](#) [4]

Kaynak URL (17/04/2024 - 16:51 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/cumhuriyet-cinari-bolum-1>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/sevda-eger>

[2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>

[3] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD11.zip>

[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>